

Domstolsverkets promemoria Delegation i mark- och miljödomstol

Remiss från Domstolsverket
Remisstid den 30 mars 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Justitiedepartementet har remitterat Domstolsverkets promemoria ”Delegation i mark- och miljödomstol” till Stockholms stad för yttrande. I promemorian föreslås en ökad möjlighet till delegation av beslutanderätten vid mark- och miljödomstolarna. Förändringarna syftar bl.a. till att öka utvecklings- och utbildningsmöjligheterna för tingsnotarier och tingsmeriterade beredningsjurister och till en mer effektiv handläggning vid mark- och miljödomstolarna.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttrande på grund av kort remisstid. Stockholms Stadshus AB avstår från att svara.

Stadsledningskontoret ser positivt på de föreslagna förändringarna som kan medföra kortare handläggningstider för vissa av de mål och ärenden som härstammar ur ett beslut från stadens sida. Förslaget ses inte komma att medföra några större konsekvenser för stadens organisation eller ekonomi.

Miljöförvaltningen tillstyrker förslaget då det innebär ett effektivare och ändamålsenligare nyttjande av domstolarnas kompetens och resurser samt därmed får konsekvensen att överprövningstiden av nämndens ärenden förkortas.

Stadsbyggnadskontoret ställer sig positivt till föreslagen ändring och har inte några ytterligare synpunkter/erinringar mot förslaget.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag välkomnar förslagen från Domstolsverket som kan medföra kortare handläggningstider och förkortade överprövningstider.

Stockholm den 15 mars 2023

Karin Wanngård

Bilaga

Remiss - Domstolsverkets promemoria Delegation i mark- och miljödomstol, dnr KS 2022/1464-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

I promemorian från Domstolsverket föreslås en viss justering av tingsrättsinstruktionen för att utöka omfattningen av vilka mål som kan vara föremål för delegation av beslutanderätt. Förslaget syftar till att ge tingsnotarier och tingsmeriterade beredningsjurister viss ökad beslutanderätt vid landets mark- och miljödomstolar.

Tidigare förändringar i beredningen vid landets domstolar har syftat till att förändra domarrollen och utöka beslutanderätten för tingsnotarier och tingsmeriterade beredningsjurister vid tingsrätterna. I dagsläget är dock möjligheten till delegation vid mark- och miljödomstolarna i princip obefintlig med hänsyn till hur 18 § tingsrättsinstruktionen är utformad. Därför föreslås att en ny paragraf, 18 a §, införs som närmare reglerar delegationsmöjlighet av måltyper som förekommer vid mark- och miljödomstolarna. Som en följd av införandet av 18 a § föreslås även språkliga förändringar av 15 och 20 §§, för att dessa ska hänvisa till den nya paragrafen.

Det konstateras i promemorian att det vid mark- och miljödomstolarna finns ett antal mål och ärenden som inte kräver någon teknisk bedömning men som ändå kräver beslut av en lagfaren domare. Det är dessa mål och ärenden som enligt utredningen bör kunna bli föremål för en utökad möjlighet till delegation. För tingsnotarier och tingsmeriterade beredningsjurister bedöms den föreslagna förändringen innebära utökade möjligheter till utveckling och utbildning. För domstolarna innebär förslaget en mer ändamålsenlig hantering av vissa mål av enklare beskaffenhet. Förslaget syftar även till att bidra till ett mer effektivt utnyttjande av domstolarnas resurser och en mer effektiv handläggning.

De måltyper som föreslås bli aktuella för delegation är mål som inleds genom en ansökan om utdömmande av vite, om överklagade beslut avseende miljö- eller byggsanktionsavgift, om överklagade beslut avseende vissa tillsynsavgifter, och om brukningsavgift för allmänna vattentjänster.

Även avgörande genom avskrivning efter återkallelse av överklaganden i mål enligt miljöbalken och plan- och bygglagen föreslås bli möjligt att delegera.

Skälet till att dessa måltyper föreslagits är för vites- och avgiftsmålen del att dessa mål är sådana där det tydligt går att skapa en begränsning i vilka mål som får delegeras kopplat till värdet på det som yrkas. Övriga måltyper har valts då det är sådana mål där tingsnotarier och tingsmeriterade beredningsjurister idag normalt sköter beredningen av målen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Miljöförvaltningen och

stadsbyggnadskontoret har inkommit med kontorsyttrande på grund av kort remisstid. Stockholms Stadshus AB avstår från att svara.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Staden har tagit del av Justitiedepartementets remiss och är sammantaget positiv till förslaget. Många av de måltyper som berörs av förändringarna är sådana som kan ha sitt ursprung i beslut fattade av staden. Förändringen medför att dessa mål och ärenden kan komma till ett snabbare avslut vid domstolarna. För stadens del kan detta komma att medföra en mer effektiv handläggning av ärenden avseende exempelvis utdömanden av viten, vilket kan bli aktuellt efter att förelägganden utfärdade av staden inte har följts. Förändringen medför även att de domare som dömer i de mer komplicerade målen, så som ärenden rörande överklagade detaljplaner, får mer tid frigjord för avgörande i dessa frågor. Detta gynnar också staden då det kan medföra kortare handläggningstider för dessa ärenden och exempelvis överklagade detaljplaner kan då vinna laga kraft och verkställas inom kortare tid än vad som idag är fallet.

Ur ett arbetsgivarperspektiv innebär förändringen även att de jurister som anställs av staden efter avslutad notariatjänstgöring eller efter ett arbete som beredningsjurist vid mark- och miljödomstolar kommer ha en mer omfattande kompetens.

Staden kan inte se att de föreslagna förändringarna i tingsrättsinstruktionen kommer att medföra några större konsekvenser för stadens organisation eller ekonomi.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 9 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förslaget innebär sammanfattningsvis att vissa enklare måltyper hos mark- och miljödomstolarna ska få avgöras av andra personalkategorier än domare. Nämnden delar slutsatsen i promemorian att förslaget innebär ett effektivare och ändamålsenligare nyttjande av domstolarnas kompetens och resurser. Förslaget torde därmed få konsekvensen att överprövningstiden av nämndens ärenden förkortas och tillstyrks därför.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsbyggnadskontoret ställer sig positiv till föreslagen ändring och har inte några ytterligare synpunkter/erinringar mot förslaget.